

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ**

**КАФЕДРА ВІЙСЬКОВО-СОЦІАЛЬНОГО ТА
ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ**

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВІЙСЬКОВО-СОЦІАЛЬНОГО
ТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЕКТОРУ
БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ»**

Матеріали науково-практичної конференції

*м. Харків
29 жовтня 2019 року*

«Актуальні проблеми військово-соціального та психологічного забезпечення сектору безпеки та оборони України» : Матеріали науково-практичної конференції (Україна, м. Харків, 29 жовтня 2019 року). – Х.: Національна академія Національної гвардії України, 2019.– 106 с.

Оргкомітет конференції:

Белай С.В.: голова конференції, доктор наук з державного управління, професор, начальник кафедри військово-соціального та психологічного забезпечення оперативно-тактичного факультету Національної академії Національної гвардії України;

Рютін В.В.: заступник голови конференції, кандидат педагогічних наук, доцент, начальник кафедри соціально-гуманітарних дисциплін гуманітарного факультету Національної академії Національної гвардії України;

Ніконенко М.О.: відповідальний секретар конференції, інженер кафедри соціально-гуманітарних дисциплін гуманітарного факультету Національної академії Національної гвардії України

У збірнику представлено наукові доповіді у яких відображено узагальнений досвід морально-психологічного забезпечення, формування методологічного підґрунтя для вирішення проблемних питань військово-соціального та психологічного забезпечення службово-бойової діяльності сил сектору безпеки та оборони України. Публікується за матеріалами науково-практичної конференції „Актуальні проблеми військово-соціального та психологічного забезпечення сектору безпеки та оборони України”, що відбулася в Національній академії Національної гвардії України 29 жовтня 2019 року. Матеріали конференції будуть корисними науковцям, викладачам вищих навчальних закладів, керівникам і працівникам силових структур. Доповіді відтворені безпосередньо з авторських оригіналів. За достовірність представлених результатів відповідальність несуть автори.

посттравматичними порушеннями інтелектуальної та емоційно-вольової сфери. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата психологічних наук. URL: https://new.npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/%D0%94_26.053.23/M_UZYCHKO.pdf (дата звернення 17.10.2019).

2. Іллюк О. О. Структура системи психологічного захисту особового складу. Честь і закон. 2016. № 2. С. 58–66. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chiz_2016_2_10 (дата звернення 11.04.2019).

3. Василюк О. П. Теоретико-методологічний аналіз поняття «травматична пам'ять» з позиції когнітивного підходу. Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. 2014. Вип. 48. С. 29–36. URL: file:///C:/Users/User/Downloads/VKhnpu_psykhol_2014_48_6.pdf (дата звернення 11.04.2019).

4. Шевчук О. П. Особистісні предиктори трансформації травматичної пам'яті у посттравматичний стресовий розлад. Наука та освіта - новий вимір. Педагогіка та психологія, II (12). 2014. Вип. 25. URL: http://www.seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/shevchuk_o_p_personality_predictors_of_transformation_of_traumatic_memory_in_posttraumatic_stress_disorder.pdf. (дата звернення 11.04.2019).

Калашченко С.І.

магістр медицини, старший викладач
кафедри медицини надзвичайних ситуацій та тактичної медицини
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Гринзовський А.М.

доктор медичних наук, професор,
завідувач кафедри медицини надзвичайних ситуацій та тактичної
медицини Національного медичного університету імені О.О. Богомольця

**Впровадження стандартів НАТО в організацію медичного,
психофізіологічного та психологічного забезпечення працівників
екстремального профілю діяльності як складова безпеки України**

В останній час все більшої актуальності набуває підготовка населення, зокрема, військовослужбовців навичкам тактичної медицини та домедичної допомоги, в які входить профілактика виникнення бойової втоми та бойового стресу, що у контексті забезпечення збереження

Всеукраїнська науково-практична конференція Національна академія Національної гвардії України
29 жовтня 2019 року, м. Харків

психологічного здоров'я висококваліфікованих фахівців, які приймають участь у гарантуванні високого рівня національної та міжнародної безпеки, цілком відповідає сучасними тенденціям розвитку сектору безпеки та оборони.

Основаючись на постанові Кабінету Міністрів України від 31.10.2018 року «Про затвердження Воєнно-медичної доктрини України» [1], організація військової медицини в країні в мирний час, під час надзвичайних ситуацій та техногенних катастроф, під час введення надзвичайного чи воєнного стану має включати в себе ефективну систему підготовки груп населення, чия робота пов'язана з ризиком для життя (насамперед, це військовослужбовці, поліцейські, рятувальники). Враховуючи досвід країн НАТО (AMedP-64 «Передова охорона психічного здоров'я (дослідження), додаток А: Управління потенційно травматичними ситуаціями»; Stanag 2564 «Передова охорона психічного здоров'я», Stanag 2569 «Психологічна робота з потенційно травматичними подіями»), ця система повинна опиратися на організацію профілактики виникнення психологічних порушень, шляхом своєчасного медичного, психофізіологічного та професійно-психологічного відбору та періодичної психофізіологічної та психологічної експрес-діагностики стану працівників екстремального профілю діяльності та ін.

Організація психофізіологічної оцінки слухачів, чия подальша діяльність буде пов'язана з екстремальними умовами праці, в вищих навчальних закладах України проводиться при вступі та не в повній мірі враховує зміни у слухачів які відбуваються в процесі навчання та бойового вишколу. Це призводить до того, що випускники вузів не можуть працювати за спеціальністю у зв'язку з низькою стресостійкістю та низькою готовністю діяти в ситуаціях пов'язаних з ризиком для життя, що в подальшому має негативний вплив на здоров'я і дієздатність працівників екстремального профілю діяльності, що ставить під загрозу забезпечення службово-бойової діяльності сил сектору безпеки та оборони України.

Постійний моніторинг психологічного стану фахівців, чиї умови діяльності пов'язані з ризиком для життя, та періодичне проведення психофізіологічної експрес-діагностики сприятиме зниженню ймовірності виникнення хвороби адаптації та включенню деструктивних механізмів психологічного захисту при виникненні стресової ситуації.

Всеукраїнська науково-практична конференція Національна академія Національної гвардії України
29 жовтня 2019 року, м. Харків

Отже, для забезпечення передової охорони психічного здоров'я працівників екстремального профілю діяльності та психологічного забезпечення сектору безпеки та оборони України необхідно: 1) Впровадити обов'язкову експрес-оцінку психофізіологічного стану після першого навчально-тренувального збору та проведення вогневої підготовки; 2) Впровадити опанування алгоритмів надання домедичної допомоги по профілактиці та ліквідації бойового стресу (наприклад, акронім VICEPS – поєднання принципів реабілітації комбатантів з ознаками бойового стресу).

Список використаних джерел

1. Постанова Верховної Ради України про Рекомендації парламентських слухань на тему «Про військово-медичну доктрину України» від 25.11.2015 року. – [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/827-19/sp:max100>.

2. АМедР-64 «Передова охорона психічного здоров'я (дослідження), додаток А: Управління потенційно травматичними ситуаціями».

3. Stanag 2564 «Передова охорона психічного здоров'я».

4. Stanag 2569 «Психологічна робота з потенційно травматичними подіями».

Керницький О.М.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри військово-соціального та психологічного
забезпечення

Національної академії Національної гвардії України

Шабаліна М.О.

студентка факультету психології

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Організаційні та психолого-педагогічні аспекти здійснення супервізії діяльності психологів військових частин Національної гвардії України

Збройна агресія Росії проти України проявила багато невідомих аспектів сучасної «гібридної війни», серед яких цілий ряд психологічних чинників. Це підтвердилося і під час участі військових частин Національної гвардії України в антитерористичній операції на Сході України, яка стала важким іспитом для кожного військовослужбовця та держави в цілому.

Всеукраїнська науково-практична конференція Національна академія Національної гвардії України
29 жовтня 2019 року, м. Харків

ЗМІСТ

Белай С.В., Минько О.В. Цивільно-військове співробітництво як складова частина стратегічних комунікацій	3
Васищев В.С. Протидія інформаційно-психологічному впливу противника на особовий склад військових частин Національної гвардії України при проведенні маршу	5
Васильченко Р.В. Освітній аспект світоглядної культури	7
Волошко С.А. Необхідність вдосконалення нормативно-правової бази оцінювання морально-психологічного стану військовослужбовців Національної гвардії України	10
Горелишев С.А., Байда М.С. Перспективні підходи щодо автоматизації роботи психолога Національної гвардії України	13
Гринзовський А.М., Калашченко С.І., Харитонова А.В. Формування компетентностей з домедичної допомоги як елементу соціальної адаптації в колективі у курсантів Національної академії Національної гвардії України в системі національної та міжнародної безпеки.....	15
Данильченко О.А. Структура готовності майбутніх офіцерів до професійного спілкування у правоохоронній діяльності	17
Загребельний О.В. Розвиток ідей педагогіки миру як соціально-гуманітарний аспект підготовки правоохоронців до професійної самореалізації	20
Іллюк О.О. Травматична пам'ять як перманентний чинник посттравматичних стресових розладів	22
Калашченко С.І., Гринзовський А.М. Впровадження стандартів НАТО в організацію медичного, психофізіологічного та психологічного забезпечення працівників екстремального профілю діяльності як складова безпеки України.....	25
Керницький О.М., Шабаліна М.О. Організаційні та психолого-педагогічні аспекти здійснення супервізії діяльності психологів військових частин НГУ.....	27
Коваленко М. М. Вдосконалення публічного управління розвитком оборонно-промислового комплексу України	30
Кондратюк-Антонова Т.В. Щодо питання військово-соціальної роботи сил сектору безпеки та оборони України	34
Колесніченко О.С., Куруч О.С. Мотиви, причини суїцидальної	

Всеукраїнська науково-практична конференція Національна академія Національної гвардії України
29 жовтня 2019 року, м. Харків

поведінки серед представників екстремальних видів діяльності	37
Ліпатов І.І. Можливості інформаційно-психологічної складової інформаційної боротьби	40
Лиман А.А. Уявлення військовослужбовців Національної гвардії України про виправданий ризик у професійній діяльності	42
Медвідь М.М., Черніченко І.Ю. Підвищення кваліфікації як вирішення проблеми адаптації до освітньої діяльності викладача-початківця вищого військового навчального закладу	47
Міршук О.Є. Поняття професійно-психологічної підготовки в Національній гвардії України	52
Непіпенко Л.П. Методологічна культура особистості та стратегії її розвитку у офіцерів-магістрів	54
Орел О.О. Корупційні ризик-ситуації : сутність та різновиди	57
Островерх А.М. Розвиток в Україні цивільно-військового співробітництва	59
Пасічник В.І. Проблемні аспекти здійснення інформаційно-психологічної протидії негативному впливу противника на особовий склад при проведенні АТО та ООС	61
Пащенко А.О., Проблеми професійно-психологічного відбору до лав Національної гвардії України	63
Пономарьов В.О., Меленті Є.О. Вплив рівня спеціальної фізичної підготовки на формування психологічної стійкості співробітників силових структур.....	65
Рютін В.В., Луцьов О.Ю. Деякі аспекти підготовки офіцерів по роботі з особовим складом у Національній гвардії України	68
Салієнко О.О. Жінки військовослужбовці, їх соціальний захист	71
Севрук І.І. Модель реалізації принципу гендерної рівності в системі військово-соціального управління	74
Семенов С.С Корупція як інституціональна загроза національній безпеці України.....	77
Склярів М.В. Визначення психофізіологічних якостей водія, необхідних для успішного керування автомобільною технікою	79
Слурденко Д.О. Національній гвардії України, як суспільне явище.	81
Соколовський В.В., Соколовська Ю.В. Цивільні службовці у контексті реформи демократичного цивільного контролю над зброєними силами та іншими військовими формуваннями в Україні	82

Товма І.М. Залежність ефективності діяльності особового складу від якості прийняття та реалізації рішення	85
Товма М.І. Роль політичної установки у детермінації поведінки людини при інформаційно-психологічному впливі	88
Товма М.І., Мартишко Д.І. Особливості психологічної реабілітації учасників бойових дій	90
Товма М.І., Омельченко В.І. Розроблення практичних рекомендацій з підвищення іміджу військових частин Національної гвардії України в місцях постійної дислокації	93
Фалько С.А. Роль воєнної історії в формуванні лідерських якостей сучасного офіцера України	95
Чупрінова Н.Ю. Кейс-метод (case- study) у системі професійної підготовки майбутніх офіцерів у вищому військовому закладі освіти України	98
Юр'єва Н.В., Мацегора Я.В. Особливості ієрархії копінг-стратегій у військовослужбовців підрозділів з конвоювання екстрадиції та охорони підсудних	100
Зміст	104